

Játék és csodálat

2009 július 18. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

A XIII. század fordulóján ért véget az esztergomi királyi várkastély építésének első periódusa. Ezzel magyar földön első ízben jelent meg az új építészeti stílus, a gótika. III. Béla esztergomi palotakápolnája – különösen annak bordás boltozatú szentélye – azért olyan különös jelentőségű, mert a korai gótika franciaországi emlékeivel egy időben épült. A kápolna kapuja kisméretű, trapéz alakú teraszról nyílik. A rézsűs kaput mindössze két pár, falsarkok közé állított oszlop díszíti.

A kápolna kapuja fölött nagyméretű, küllűs rózsablak nyílik. A négykaréjos középrészben kinyúló vörös márvány küllűkőn kisméretű, finoman faragott akantuszleveles oszlopfejek ülnek, amelyeket konkáv ívű vörös márvány tagok kapcsolnak a köríves kerethez. A rózsablak enyhén mélyülő keretét gazdag indadíszítésű palmetták töltik ki. A kapun belépve a térhatás nagyszerűsége nyögözi le a látogatót. A 6,25 x 5,15 méteres hajóhoz nagyjából azonos méretű (6,75 x 6,11), két lépcsőfokkal emelt, félköríves záródású szentély csatlakozik, erőteljesen hangsúlyozott diadalívvel. Mindkét teret magas boltozat fedi. A boltozat súlyát a falak mellett kettős oszlopok tartják.

A hajóban a teret kétoldalt nagyméretű ülőfülkék bontják fel. Mindkét oldalon magas padkáról kétíves, árkados fülké indul, amelyet középpüti akantuszleveles fejezetekkel díszített oszlopok hordoznak.

Az északi fal ülőfülkéinek két szélső oszlopfején markánsan jellemzett fejet találunk. A kapun belépve először egy szakállas, bajuszos, csapzott hajú fejjel találja szemben magát, majd pedig visszafordul, egy borotvált, szinte bodorított hajú fej mosolyog rá.

Gerevich Tibor elképzelése szerint az itt dolgozó két szobrász, a francia és a magyar kőfaragó önarcképével van dolgunk. Lehet, de egyáltalán nem biztos. Inkább két jellemről, a kétféleségről lehet itt szó, miként ezt szemben a jó és a rossz harcát idéző pillérfő eszünkbe is juttatja. Nekem egy harmadik lehetőség is eszembe jut: ilyen bajuszos, pufók fejet, amely ráadásul nevet is, már láttam valahol. Emlékeim Kolozsvárra vezetnek, Balogh Edgár lakásába, ahol egy faragott bot végén láttam, és fényképeztem ilyen bajuszos fejet. Kinevet? Rám nevet? Bármelyik változat lehetséges, mondom erre, és ez a lehetőség adja ennek a faragott fejnek a szépségét, sőt báját. Marad tehát az értelmezés sokszínűsége, a játék és csodálat.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló